

Избегнете задолжување

Што да правам ако ми се променат околностите?

Ако примате исплати од Centrelink, треба да ни кажете колкав е вашиот приход и за секоја промена на вашите околности. Ова е со цел да обезбедиме дека ќе ви се плати точниот износ, а не повисок.

Белешка: луѓето кои намерно даваат лажни информации исто така се изложуваат на ризик да бидат кривично гонети и да добијат криминално досие. Министерството го проверува приходот кај работодавачите и ги споредува информациите со Australian Taxation Office (Даночната служба на Австралија), со Department of Home Affairs (Министерството за домашни работи) и со други државни органи и вршители на услуги на вработување.

Приход

Известете нè:

- ако почнете или престанете да работите
- за бројот на часови кои ги работите и доколку тој број се промени
- дали работите со полно работно време (full-time), повремено (casual) или со скратено работно време (part-time)
- за вашата заработувачка/приход пред оданочување и пред други одбитоци
- за секој приход што го добивате надвор од Австралија, или
- за заработувачката/приходот пред оданочување на вашиот партнер (ако имате партнер).

Самовработени

Известете нè ако:

- сте самовработени или ако имате бизнис или фирма
- приходот на вашиот бизнис или фирма се промени во однос на тој за кој претходно сте нè известиле (обично се знае кога ја пополнувате годишната даночна пријава – tax return)
- корисник сте на старателски фонд (trust) (вклучувајќи семеен старателски фонд – family trust), или
- вашиот приход подложен на оданочување (taxable income) од претходната година се зголемил или се намалил.

Треба да обезбедите тековни Profit and Loss Statements (финансиски извештаи) секои три месеци (или тогаш кога ќе ве информираме) сè додека не можете да обезбедите даночна пријава (tax return).

Белешка: ве молиме чувајте ги сите извештаи од плата за ваша евиденција и за да можеме да направиме преглед и верификација.

Ако добивате исплата додека сте уште на работоспособна возраст, може да добиете дополнителна парична казна од 10% наречена Recovery Fee (казна за наплата на долг) ако ви бил исплаќан поголем износ, а вие не сте ни кажале за вашиот приход или намерно сте ни дале лажни информации или информации што доведуваат во заблуда.

Промени на вашите околности

Известете нè ако:

- ја смените адресата на живеење
- стапите во брак, почнете да живеете во брачна врска, се разделите или се помирите
- настане промена во висината на киријата или станарината што ја плаќате
- ако ја напуштите Австралија привремено или трајно, или студирате во странство
- повеќе не издржувате деца или ако почнете да ги издржувате
- се променат вашите околности околу издржувањето на деца
- вашето дете заработува приход над дозволениот лимит (прашајте нè кој е лимитот)
- добиете еднократна исплата (lump sum)
- вие или вашиот партнер добиете платено отсуство или отпремнина (redundancy payment)
- добиете приход од некој друг извор
- дојде до промена на вашиот имот
- ако се променат или престанат вашите аранжмани за негување (ако ние ве плаќаме како негувател), или
- вашето дете престане да се школува.

Други работи кои можеби треба да ги знаете

Дали сте ученик или студент?

Ако сте ученик или студент, треба да ни кажете ако:

- сте престанале со школувањето
- сте го промениле бројот на часови на учење или студирање
- сте го смениле курсот
- сте ја смениле образовната институција, или
- сте промениле некои детали од вашиот курс.

Иако добиваме информации од образовните институции, тоа може да не биде брзо. Ако одлучите во паузата меѓу полугодията или семестрите (или среде година или на крајот на годината) да не продолжите со школувањето, морате веднаш да ни кажете, а не да чекате до почетокот на следното полугодие или семестар.

Ако престанете со школувањето со полно време, може сè уште да имате право на некој вид исплата доколку веднаш нè контактирате.

Дали добивате Youth Allowance?

Ако добивате Youth Allowance треба да ни кажете ако:

- се отселите од дома
- се вратите дома, или
- почнете да живеете со еден или со двајцата родители.

Покрај тоа, ако примате исплати во зависност од приходот на вашите родители – односно, ако не сте независни – треба да ни кажете и ако:

- се промени приходот на вашите родители
- имате брат или сестра кој/која се отселил(а) или се вратил(а) дома
- добивате надомест за одвоен живот, а се вратите дома (дури и да е тоа привремено)
- вашите родители се разделат, се помират или почнат да живеат со други партнери
- еден од вашите браќа или сестри почне да работи полно работно време
- почнете да живеете кај другиот родител, или

- добиете стипендија (со исклучок на Student Start-up Scholarship и Relocation Scholarship) или какви било други исплати во врска со вашето школување.

Дали примате Family Tax Benefit?

При процената на вашиот семеен приход ќе се утврди колкава семејна помош ќе добиете, како на пример, Family Tax Benefit и Child Care Subsidy. Важно е да ни ја дадете најточната процена на семејниот приход што ја имате, за да можеме да ви го платиме точниот износ на семејна помош. Вашата процена треба да ги отсликува финансиските околности на вашето семејство за целата финансиска година. Процената на приходот треба да ги вклучува приходите од сите извори. Исто така, треба да ни кажете ако се променат вашите семејни околности, на пример, ако ја промените адресата на живеење, ако повеќе не го издржувате детето или се променат аранжманите на издржување, ако најдете партнер или се разделите.

Белешка: треба да ни кажете ако вие или вашиот партнер не треба да поднесете даночна пријава.

Кога треба да нè известите

Мора да ни ги кажете вашиот приход и колку часа сте работеле, во тие две недели кога сте работеле (дури и ако уште не ви платиле), ако обично:

- поднесувате формулар *Application for Payment* (барање за исплата) еднаш на две недели
- поднесувате извештај еднаш на две недели, ама без формулар, или ако поднесувате формулар на секои две, четири, шест, осум или 12 недели.

Ако поднесувате извештај само кога има промени во вашите околности, тоа мора да го направите во рок од 14 дена.

Враќање на парите што ги должите

Ако уште ни должите пари, во секое време може да побараме да го платите вашиот долг на Centrelink.

За да ви помогне побрзо да го вратите долгот, Australian Taxation Office може да ни ги прати на нас парите од вашиот преплатен данок заради отплаќање на долгот.

Има повеќе разни начини на кои може да ни ги вратите парите што ни ги должите. Користете ја услугата Money You Owe за да го вратите одеднаш целиот износ што го должите, или за да договорите враќање на рати.

Најавете се на вашата **интернет сметка во Centrelink** преку **myGov** и изберете Money You Owe.

Ако повеќе не добивате исплати од Centrelink, а ни должите пари

Сè уште е важно да нè известите кога ќе настапи промена во вашите околности. Ако се преселите, а уште ни должите пари, треба да нè известите за вашата нова адреса во рок од 14 дена откако ќе се преселите.

Ако веќе не добивате исплати, а имате долг кон Centrelink, може да ви биде наплатена камата. Исто така може:

- да ве спречиме да патувате во странство;
- да побараме од Australian Taxation Office да ни ги даде на нас парите од вашиот преплатен данок заради исплата на износот што ни го должите;
- да побараме од вашиот работодател да ни го исплати износот што ни го должите од вашата плата;
- да побараме од вашата банка или финансиска институција да ни го исплати износот што ни го должите од вашата банкарска сметка;
- да побараме од надворешна агенција за наплата на долгови за да го наплати износот што ни го должите од ваше име;
- да покренеме судска постапка заради наплата на парите што ни ги должите.

Ако сте направиле договор за исплата на рати и ако ги плаќате ратите како што е договорено, нема да ви биде наплатена камата.

Како да стапите во контакт со нас

Можете да ги средувате вашите податоци, да известувате за вашиот приход, да ги гледате и печатите вашите писма, да раководите со исплаќањето на парите што ни ги должите и да ги проверувате податоците за вашите исплати преку нашите онлајн-сметки или мобилни апликации.

Помош за регистрирање и користење онлајн-сметка можете да најдете на страницата humanservices.gov.au/onlineguides

За да ги поднесете повеќето документи преку интернет сметката на Centrelink или преку нашите мобилни апликации, посетете ја страницата humanservices.gov.au/submitdocumentsonline

За да ги користите нашите мобилни апликации, регистрирајте ги вашите онлајн-сметки, а потоа преземете ја мобилната апликација Express Plus од App Store или од Google Play™*.

Пристапете до вашите онлајн-сметки за Centrelink, Medicare и Child Support преку myGov. myGov е брз и едноставен начин за користење на државните сервиси онлајн со едно корисничко име, една лозинка и на една безбедна локација. Креирајте сметка на my.gov.au

За повеќе информации на англиски јазик, посетете ја страницата humanservices.gov.au или јавете се на соодветниот број подолу:

Youth and Students	132 490
Australian Apprentices	133 633
ABSTUDY	Freecall™ 1800 132 317
Indigenous Call Centre	Freecall™ 1800 136 380
Employment Services	132 850
Older Australians	132 300
Disability, Sickness and Carers	132 717
Families and Parents	136 150
Centrelink Debt	Freecall™ 1800 076 072
Indigenous Centrelink Debt	Freecall™ 1800 138 193
Прашања преку ТТУ*	Freecall™ 1800 810 586
За разговор на друг јазик освен англискиот	131 202

National Business Gateway	131 158
Мислења и поплаки	Freecall™ 1800 132 468
TTY* Customer Relations Line *TTY е само за луѓе кои се глуви или имаат оштетен слух или пречки во говорот. За да се користи овој сервис, потребен е TTY-телефон.	Freecall™ 1800 000 567
Department of Human Services Fraud Tip-off Line	131 524

За повеќе информации

- одете на humanservices.gov.au и на 'owing money' побарајте повеќе информации на англиски
- одете на humanservices.gov.au/yourlanguage каде може да прочитате, слушнете или видете информации на вашиот јазик
- одете на humanservices.gov.au/forms за листа на нашите форуми на англиски
- јавете се на **131 202** за да разговарате со нас на вашиот јазик за исплатите и услугите на Centrelink
- јавете се на Translating and Interpreting Service (TIS National) на **131 450** за да разговарате со нас на вашиот јазик за исплатите и услугите на Medicare и на Child Support

Забелешка: повиците од вашиот домашен телефон на броеви што почнуваат со '13' од било каде во Австралија се наплатуваат по фиксна тарифа. Таа тарифа може да биде различна од цената на локален разговор и исто така може да се разликува од една до друга телефонска компанија. Повиците на броеви што почнуваат со '1800' од вашиот домашен телефон се бесплатни. Повиците од јавни и мобилни телефони може да се наплатуваат според времетраењето на разговорот и по повисока тарифа.

Напомена

Информациите содржани во оваа публикација се наменети само како упатство за исплати и услуги. Ваша одговорност е да одлучите дали сакате да аплицирате за некоја исплата и да поднесете апликација во врска со вашите конкретни околности.

Avoid a debt

What should I do if my circumstances change?

If you receive a Centrelink payment you need to tell us about your income and any changes in your circumstances. This is so we can make sure you get the correct payment amount and do not get overpaid.

Note: people who deliberately give false information also risk prosecution and a criminal record. The department verifies income with employers, and matches information with the Australian Taxation Office, the Department of Home Affairs and other government agencies and providers of employment services.

Income

Tell us:

- if you start or stop work
- the number of hours you work and if these hours change
- if the work is full-time, casual or part-time
- your earnings/income before tax and other deductions
- any income you get from outside of Australia, or
- your partner's earnings/income before tax (if you have a partner).

Self-employed

Tell us if:

- you are self-employed or involved in a business or company
- your business or company income changes from what you have previously advised us (usually known when you complete the annual income tax return)
- you are a beneficiary of a trust (including family trust), or
- there is an increase or decrease to your previous year's taxable income.

You need to provide ongoing Profit and Loss Statements every three months (or when otherwise advised by us) until you are able to provide a tax return.

Note: please keep all your payslips for your own reference and for our review and verification purposes.

If you are receiving a working age payment an additional 10% penalty, called Recovery Fee, may apply where you have been overpaid and you have not told us about your income or you have knowingly provided false or misleading information.

Changes in your circumstances

Tell us if:

- you change your address
- you get married, start to live in a marriage-like relationship, separate or reconcile

- there is a change in the amount of rent, board, or lodgings you pay
- you are leaving Australia temporarily, permanently or studying overseas
- children leave your care or come into your care
- your child care arrangements change
- your child earns income above the allowable limit (ask us what the limit is)
- you receive a lump sum payment
- you or your partner receive a payment for leave entitlements or a redundancy payment
- you receive income from any other source
- your assets change
- your caring arrangements change or cease (if you are paid by us as a carer), or
- your child stopped studying.

Other things you might need to know

Are you a student?

If you are a student, you need to tell us if you have:

- stopped studying
- changed the number of hours you are studying
- changed courses
- changed educational institutions, or
- changed your course details.

Although we obtain information from educational institutions, this may not happen immediately. If you decide in the semester break (either mid-year or end-of-year) not to return to your studies, you must tell us straight away and not wait until the start of the next semester.

If you stop studying full-time, you may still be eligible for some type of payment if you contact us straight away.

Do you receive Youth Allowance?

If you are paid Youth Allowance you need to tell us if you:

- leave home
- return home, or
- start living with one or both of your parents.

In addition, if you are paid subject to your parents' income—that is, you are not independent—you should also tell us if:

- your parents' income details change
- you have a brother or sister who leaves or returns home
- you are paid an away from home rate and you return home (even temporarily)
- your parent(s) separate, reconcile or become partnered
- one of your siblings start full time work
- you change the parent you are living with, or
- you receive a scholarship (excluding the Student Start-up Scholarship and the Relocation Scholarship) or any other payments relating to your studies.

Do you receive Family Tax Benefit?

Your family income estimate is used to work out how much family assistance you get, like Family Tax Benefit and Child Care Subsidy. It is important that you give us the most accurate family income estimate you can, so we can pay you the right amount of family assistance. Your estimate should reflect your family's financial circumstances for the whole financial year. The income estimate should include income from all sources. You also need to tell us if your family circumstances change, for example, you change address, your child leaves your care or care arrangements change, you become partnered or separate.

Note: you should tell us if you, or your partner, are not required to lodge a tax return.

When you need to notify us

You must tell us your income and your hours worked, in the fortnight in which you work (even if you have not been paid yet), if you usually:

- lodge a fortnightly Application for Payment form
- report fortnightly but without a form, or lodge a form every two, four, six, eight or 12 weeks.

If you only report when your circumstances change, you must do so within 14 days.

Paying back the money you owe

If you owe us money we can ask you to pay off your Centrelink debts at any time.

To help you pay off your debt faster, the Australian Taxation Office may send us your tax refund to pay your debt.

There are different ways you can repay the money you owe. Use the Money You Owe service to pay the amount owed in full, or to set up a payment arrangement.

Sign in to your **Centrelink online account** through **myGov** and select Money You Owe.

If you no longer receive a Centrelink payment but owe us money

It is still important to tell us when there's a change to your circumstances. If you move house and you still owe us money, you need to tell us your address within 14 days after you move.

If you no longer receive a payment and have a Centrelink debt you could be charged interest. We may also:

- stop you from travelling overseas;
- ask the Australian Taxation Office to give us your tax refund to repay the amount owed;
- ask your employer repay the amount you owe from your wage or salary;
- ask your bank or financial institution to repay the amount you owe from your account;
- ask an external collection agent to collect the amount you owe on our behalf;
- take legal action to enforce repayment of the money you owe.

If you have entered into a payment arrangement and you are making the payments as agreed, you will not be charged interest.

How to contact us

You can manage your details, report your income, view and print your letters, manage the repayments of the money you owe and check your payment details using our online accounts or mobile apps.

Get help with registering and using your online account at humanservices.gov.au/onlineguides

To submit most documents through a Centrelink online account or our mobile apps, go to humanservices.gov.au/submitdocumentsonline

To use our mobile apps, register your online accounts and then download an Express Plus mobile app from the App Store or Google Play™*.

Access your Centrelink, Medicare and Child Support online accounts through myGov. myGov is a fast simple way to use government services online with one username, one password and in one secure location. Create an account at my.gov.au

For more information in English go to humanservices.gov.au or call the relevant number below:

Youth and Students	132 490
Australian Apprentices	133 633
ABSTUDY	Freecall™ 1800 132 317
Indigenous Call Centre	Freecall™ 1800 136 380
Employment Services	132 850
Older Australians	132 300
Disability, Sickness and Carers	132 717
Families and Parents	136 150
Centrelink Debt	Freecall™ 1800 076 072
Indigenous Centrelink Debt	Freecall™ 1800 138 193
TTY* enquiries	Freecall™ 1800 810 586
To speak to us in languages other than English	131 202
National Business Gateway	131 158
Feedback and complaints	Freecall™ 1800 132 468
TTY* Customer Relations Line *TTY is only for people who are deaf or have a hearing or speech impairment. A TTY phone is required to use this service.	Freecall™ 1800 000 567
Department of Human Services Fraud Tip-off Line	131 524

For more information

- go to humanservices.gov.au and search 'owing money' for more information in English

- go to humanservices.gov.au/yourlanguage where you can read, listen to or watch information in your language
- go to humanservices.gov.au/forms for a list of our forms in English
- call **131 202** to speak with us in your language about Centrelink payments and services
- call the Translating and Interpreting Service (TIS National) on **131 450** to speak with us in your language about Medicare and Child Support payments and services

Note: calls from your home phone to '13' numbers from anywhere in Australia are charged at a fixed rate. That rate may vary from the price of a local call and may also vary between telephone service providers. Calls to '1800' numbers from your home phone are free. Calls from public and mobile phones may be timed and charged at a higher rate.

Disclaimer

The information contained in this publication is intended only as a guide to payments and services. It is your responsibility to decide if you wish to apply for a payment and to make an application, with regard to your particular circumstances.